

ตัวชี้วัดคุณภาพด้านผลลัพธ์การพยาบาลสำหรับผู้ป่วยกลุ่มอาการหลอดเลือดสมองเฉียบพลัน

นางสาวศิริพร เจริญพวงศันรา

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการพยาบาล

คณะพยาบาลศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2549

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

**THE QUALITY OF NURSING OUTCOMES INDICATORS
FOR ACUTE STROKE PATIENTS**

Miss Siriporn Charoenpongna

**A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Nursing Science Program in Nursing Administration**

Faculty of Nursing

Chulalongkorn University

Academic Year 2006

Copyright of Chulalongkorn University

490980

หัวข้อวิทยานิพนธ์

ตัวชี้วัดคุณภาพด้านผลลัพธ์การพยาบาลสำหรับผู้ป่วย

กลุ่มอาการหลอดเลือดสมองเฉียบพลัน

โดย

นางสาวศิริพร เจริญพงศ์นรา

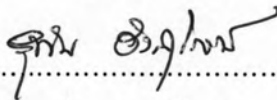
สาขาวิชา

การบริหารการพยาบาล

อาจารย์ที่ปรึกษา

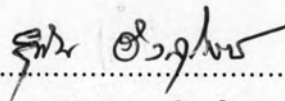
รองศาสตราจารย์ ร.ต.อ.หญิง ดร. ยุพิน อังสุโรจน์

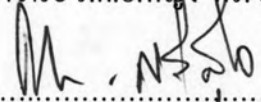
คณะพยาบาลศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้นำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้
เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

..... คณบดีคณะพยาบาลศาสตร์
(รองศาสตราจารย์ ร.ต.อ.หญิง ดร. ยุพิน อังสุโรจน์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. สุจิตรา เหลืองอมรเลิศ)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์ ร.ต.อ.หญิง ดร. ยุพิน อังสุโรจน์)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. ดิเรก ศรีสุโข)

ศิริพร เจริญพงศ์นรา : ตัวชี้วัดคุณภาพด้านผลลัพธ์การพยาบาลสำหรับผู้ป่วยกลุ่มอาการ
 หลอดเลือดสมองเฉียบพลัน (THE QUALITY OF NURSING OUTCOMES
 INDICATORS FOR ACUTE STROKE PATIENTS) อ. ที่ปรึกษา : รศ. ร.ค.อ.หญิง ดร.
 ยุพิน อังสุโรจน์, 138 หน้า.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาตัวชี้วัดคุณภาพด้านผลลัพธ์การพยาบาล สำหรับผู้ป่วย
 กลุ่มอาการหลอดเลือดสมองเฉียบพลัน โดยใช้เทคนิควิจัยในลักษณะเดลฟาย กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา
 เป็นผู้มีประสบการณ์ในการดูแลผู้ป่วยกลุ่มอาการหลอดเลือดสมองเฉียบพลัน จำนวน 21 คน
 ประกอบด้วย ผู้บริหารการพยาบาล 7 คน ผู้ปฏิบัติการพยาบาล 7 คน อาจารย์พยาบาล 5 คนและ
 แพทย์เฉพาะทางด้านประสาทวิทยาหรือประสาทศัลยศาสตร์ 2 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็น
 แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น รอบที่ 1 เป็นแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง รอบที่ 2 และรอบที่ 3 เป็น
 แบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ในแบบสอบถามรอบที่ 3 ผู้มีประสบการณ์กลุ่มเดิม
 ประเมินความเป็นไปได้ในการนำตัวชี้วัดคุณภาพด้านผลลัพธ์การพยาบาลจากการศึกษาครั้งนี้ไปใช้
 ในการประเมินคุณภาพ ระยะเวลาที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล 3 รอบ จำนวน 40 วัน วิเคราะห์
 ข้อมูลโดยใช้ค่ามัธยฐานและค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ ส่วนการตัดสินใจความเป็นไปได้ใช้ค่าเฉลี่ยและ
 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า ตัวชี้วัดคุณภาพด้านผลลัพธ์การพยาบาล สำหรับผู้ป่วยกลุ่มอาการ
 หลอดเลือดสมองเฉียบพลัน ที่มีประสบการณ์มีความคิดเห็นสอดคล้องกัน ประกอบด้วยตัวชี้วัด
 คุณภาพด้านผลลัพธ์การพยาบาล 60 รายการ เป็นรายการที่มีความสำคัญระดับมากที่สุด 42 รายการ
 และระดับมาก 18 รายการ จำแนกเป็น 6 กลุ่ม ดังนี้

1. ตัวชี้วัดคุณภาพกลุ่มสุขภาพการทำหน้าที่ของร่างกาย จำนวน 3 รายการ
2. ตัวชี้วัดคุณภาพกลุ่มสุขภาพสรีรวิทยา จำนวน 28 รายการ
3. ตัวชี้วัดคุณภาพกลุ่มสุขภาพจิตสังคม จำนวน 9 รายการ
4. ตัวชี้วัดคุณภาพกลุ่มความรู้และพฤติกรรมสุขภาพ จำนวน 7 รายการ
5. ตัวชี้วัดคุณภาพกลุ่มการรับรู้สุขภาพ จำนวน 6 รายการ
6. ตัวชี้วัดคุณภาพกลุ่มสุขภาพครอบครัว/ผู้ดูแล จำนวน 7 รายการ

ผลการประเมินความเป็นไปได้ในการนำตัวชี้วัดคุณภาพด้านผลลัพธ์การพยาบาลไปใช้
 ผ่านเกณฑ์อยู่ในระดับมากขึ้นไปทุกรายการ

สาขาวิชา.....การบริหารการพยาบาล.....ลายมือชื่อนิสิต.....ศิริพร เจริญพงศ์นรา
 ปีการศึกษา.....2549.....ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....ยุพิน อังสุโรจน์

4877603036 : MAJOR NURSING ADMINISTRATION

KEY WORD : NURSING OUTCOMES / QUALITY INDICATORS / ACUTE STROKE PATIENTS

SIRIPORN CHAROENPONGNARA : THE QUALITY OF NURSING OUTCOMES

INDICATORS FOR ACUTE STROKE PATIENTS.THESIS ADVISOR :

ASSOC.PROF. POL.CAPT. YUPIN AUNGSUROCH, Ph.D.,138 pp.

The purpose of this research was to study the quality of nursing outcomes indicators for acute stroke patients, using modified Delphi technique. The subjects were 21 experienced of nursing administrators, nursing practitioners, nursing educators and physicians. The questionnaires were developed by the researcher. The first round questionnaire was interviewed form, the second and the third round were rating scale questionnaires. Data were collected by the researcher within 40 Days. Data were analyzed by median, interquartile range, mean, and standard deviation

The results revealed that the quality of nursing outcomes indicators for acute stroke patients composed of 60 items: 42 items were evaluated as the most essential items and 18 items were essential items. The items can be classified into 6 domains which were as follow:

- 1. Functional health indicators composed of 3 items
- 2. Physiological health indicators composed of 28 items
- 3. Psychosocial health indicators composed of 9 items
- 4. Health knowledge and behavior indicators composed of 7 items
- 5. Perceived health indicators composed of 6 items
- 6. Family/caregiver health indicators composed of 7 items

The feasibility of utilizing all of the nursing outcomes indicators was high

Field of study..Nursing Administration.....Student's signature.....*Siriporn Charoenpongnara*
 Academic year2006.....Advisor's signature.....*Yupin Aungsuroch*

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงด้วยความกรุณา ความเอื้ออาทรและความช่วยเหลือจากรองศาสตราจารย์ ร.ต.อ.หญิง ดร. ยุพิน อังสุโรจน์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่ให้คำแนะนำ ข้อคิดเห็น และแนวทางที่เป็นประโยชน์ในการทำวิทยานิพนธ์ ตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ด้วยความเต็มใจ และปรารถนาคืออย่างยิ่ง ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งและสำนึกในพระคุณครั้งนี้เป็นอย่างสูง

ขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร. สุจิตรา เหลืองอมรเลิศ ประธานสอบวิทยานิพนธ์ และรองศาสตราจารย์ ดร. ดิเรก ศรีสุโข กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ที่กรุณาให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

ขอกราบขอบพระคุณ อาจารย์ ดร. มณีวรรณ แสนอุบล ชัยย์ รองศาสตราจารย์ พ.ต.ต. หญิง ดร. พวงเพ็ญ ชุนหปราน อาจารย์ ดร. สุวิณี วิวัฒน์วานิช ที่ให้คำปรึกษาและข้อชี้แนะสำหรับแนวทางการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ขอบพระคุณคณาจารย์ทุกท่านที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ รวมถึงประสบการณ์ในการเรียนรู้ตลอดระยะเวลาที่เข้ามาศึกษาในหลักสูตรนี้

ขอขอบพระคุณผู้เชี่ยวชาญซึ่งมีประสบการณ์การดูแลผู้ป่วยกลุ่มอาการหลอดเลือดสมองเฉียบพลันทั้ง 21 ท่าน ที่กรุณาให้ความอนุเคราะห์ และความร่วมมือเป็นอย่างดีในการเก็บรวบรวมข้อมูลและข้อเสนอแนะต่างๆ ตลอดระยะเวลาของการทำวิจัย

ขอขอบคณะพยาบาลศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่กรุณาสนับสนุนทุนบางส่วนในการทำวิจัยครั้งนี้

ขอขอบพระคุณกระทรวงสาธารณสุข และโรงพยาบาลสมุทรสาคร ที่อนุญาติให้โอกาสเข้ารับการศึกษาในครั้งนี้ ขอบคุณความช่วยเหลือจากพี่ๆ เพื่อนๆ น้องๆ ที่ให้การช่วยเหลือ ตลอดจนกัลยาณมิตรทุกท่านที่ให้กำลังใจ

สุดท้ายนี้กราบขอบพระคุณ คุณพ่อ คุณแม่ น้องๆ และหลาน ที่เป็นกำลังใจ และให้ความช่วยเหลือจนกระทั่งประสบความสำเร็จด้วยดี

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฉ
สารบัญภาพ.....	ญ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	4
ขอบเขตของการวิจัย.....	4
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	7
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	8
แนวคิดเกี่ยวกับคุณภาพด้านผลลัพธ์การพยาบาล.....	9
แนวคิดเกี่ยวกับตัวชี้วัด.....	18
ตัวชี้วัดคุณภาพด้านผลลัพธ์การพยาบาลสำหรับผู้ป่วยกลุ่มอาการหลอดเลือดสมอง เฉียบพลัน.....	26
การวิจัยโดยใช้เทคนิคเคลฟาย.....	47
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	49
บทที่ 3 วิธีดำเนินงานวิจัย.....	59
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	59
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	62
การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ.....	72
การพิทักษ์สิทธิกลุ่มตัวอย่าง.....	72
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	73
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	77
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ.....	85
สรุปผลการวิจัย.....	87
อภิปรายผล.....	88
ข้อเสนอแนะและการนำผลวิจัยไปใช้.....	95

รายการอ้างอิง.....	96
ภาคผนวก.....	109
ภาคผนวก ก เอกสารพิทักษ์สิทธิ์ของกลุ่มตัวอย่าง.....	109
ภาคผนวก ข รายนามและประวัติผู้มีประสบการณ์.....	114
ภาคผนวก ค หนังสือเชิญผู้มีประสบการณ์.....	122
ภาคผนวก ง ตัวอย่างเครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย.....	124
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์.....	138

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
1	ตัวชี้วัดคุณภาพด้านผลลัพธ์ทางการพยาบาล กลุ่มสุขภาพการทำหน้าที่..... 37
2	ตัวชี้วัดคุณภาพด้านผลลัพธ์ทางการพยาบาล กลุ่มสุขภาพสตรีวิทยา..... 38
3	ตัวชี้วัดคุณภาพด้านผลลัพธ์ทางการพยาบาล กลุ่มสุขภาพจิตสังคม..... 40
4	ตัวชี้วัดคุณภาพด้านผลลัพธ์ทางการพยาบาล กลุ่มความรู้และพฤติกรรมสุขภาพ..... 41
5	ตัวชี้วัดคุณภาพด้านผลลัพธ์ทางการพยาบาล กลุ่มการรับรู้สุขภาพ..... 42
6	ตัวชี้วัดคุณภาพด้านผลลัพธ์ทางการพยาบาล กลุ่มสุขภาพครอบครัว/ผู้ดูแล..... 43
7	ตัวชี้วัดคุณภาพด้านผลลัพธ์ทางการพยาบาล กลุ่มสุขภาพชุมชน..... 44
8	การลดลงของความคลาดเคลื่อนและจำนวนผู้เชี่ยวชาญ..... 46
9	จำนวนผู้มีประสบการณ์ที่เข้าร่วมวิจัยในแต่ละรอบ..... 61
10	ผู้มีประสบการณ์จำแนกตามสถานภาพส่วนบุคคลด้านการศึกษาและหน่วยงานที่ปฏิบัติงาน..... 62
11	ผลลัพธ์การพยาบาลสำหรับผู้ป่วยกลุ่มอาการหลอดเลือดสมองเฉียบพลันจากการทบทวน วรรณกรรม กับความคิดเห็นของกลุ่มผู้มีประสบการณ์ที่ได้จากการสัมภาษณ์..... 68
12	ระดับความสำคัญและความเป็นไปได้ในการนำไปใช้ของตัวชี้วัดคุณภาพด้านผลลัพธ์การ พยาบาลโดยรวมสำหรับผู้ป่วยกลุ่มอาการหลอดเลือดสมองเฉียบพลัน..... 78
13	ระดับความสำคัญและความเป็นไปได้ในการนำไปใช้ของตัวชี้วัดคุณภาพ กลุ่มสุขภาพ ครอบครัว/ผู้ดูแล..... 79
14	ระดับความสำคัญและความเป็นไปได้ในการนำไปใช้ของตัวชี้วัดคุณภาพ กลุ่มสุขภาพ สตรีวิทยา..... 80
15	ระดับความสำคัญของตัวชี้วัดคุณภาพและความเป็นไปได้ในการนำไปใช้ กลุ่มสุขภาพ การทำหน้าที่ของร่างกาย..... 82
16	ระดับความสำคัญและความเป็นไปได้ในการนำไปใช้ของตัวชี้วัดคุณภาพ กลุ่มสุขภาพความรู้และ พฤติกรรมสุขภาพ..... 83
17	ระดับความสำคัญและความเป็นไปได้ในการนำไปใช้ของตัวชี้วัดคุณภาพ กลุ่มสุขภาพการรับรู้ สุขภาพ..... 84
18	ระดับความสำคัญและความเป็นไปได้ในการนำไปใช้ของตัวชี้วัดคุณภาพ กลุ่มสุขภาพจิตสังคม.. 85

สารบัญภาพ

ภาพ	หน้า
1 แนวคิดการประเมินคุณภาพของ Donabedian (1980).....	11
2 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	58